

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

Data posiedzenia: 22 czerwca 2010 r.

Nr posiedzenia: 64

Posiedzeniu przewodniczył: senator Andrzej Person – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:
1. Charakterystyka oświaty polskojęzycznej na terenie Republiki Litewskiej – prezentacja wyników badań przeprowadzonych przez Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.
 2. Sprawy różne.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Stanisław Gogacz, Piotr Gruszczyński, Maria Pańczyk-Pozdziej, Andrzej Person, Sławomir Sadowski, Andrzej Szewiński,

– goście:

- Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią Maciej Szymański,
 - I radca w Departamencie Europy Zachodniej i Północnej Zbigniew Suszek,
- Ministerstwo Edukacji Narodowej:
 - podsekretarz Stanu Mirosław Sielatycki,
 - radca Ministra w Departamencie Współpracy Międzynarodowej Małgorzata Krasuska,
 - główny specjalista w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Wychowania Grażyna Płoszajska,
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
 - radca Prezesa Rady Ministrów w Departamencie Spraw Zagranicznych Zbigniew Ciosek,
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
 - dyrektor Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej Bogusław Szymański,
 - wicedyrektor Departamentu Obsługi Programów Międzynarodowych i Uznawalności Wykształcenia Danuta Czarnecka,
 - główny specjalista w Departamencie Obsługi Programów Międzynarodowych i Uznawalności Wykształcenia Magdalena Dmowska,
- Studium Europy Wschodniej UW:
 - dyrektor Studium Jan Malicki,
 - koordynator merytoryczny projektu dr Jerzy Kozakiewicz,
 - badacz dr Mariusz Sławomir Kowalski,
 - Weronika Brewczyńska
- Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”:
 - prezes Zarządu Krajowego Longin Komołowski,

- członek Zarządu Krajowego Krzysztof Łachmański,
- członek Zarządu Krajowego Michał Dworczyk,
- kierownik Działu Programowego Iwona Borowska-Popławska,
- Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie:
 - wiceprezes Wiesław Turzański,
- Fundacja Semper Polonia:
 - prezes Marek Hauszyld,
- Fundacja Oświata Polska za Granicą:
 - członek Zarządu Anna Michalska,
 - członek Zarządu Jacek Giebułtowicz,
- Polska Rada w Niemczech:
 - prezes Aleksander Zajac,
- przedstawiciele Kancelarii Senatu:
 - dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski,
 - młodszy specjalista w Biurze Polonijnym Karolina Orzechowska,
 - przedstawiciel Biura Legislacyjnego Mirosław Reszczyński,
- przedstawiciel Kancelaria Sejmu:
 - specjalista ds. protokołu dyplomatycznego w Biurze Spraw Międzynarodowych Anna Kamińska.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 We wprowadzeniu dyrektor Biura Polonijnego Kancelarii Senatu Artur Kozłowski nawiązał do współpracy Senatu ze środowiskami Polonii i Polaków za granicą, szczególnie w zakresie wspierania rozwoju oświaty polskiej. Artur Kozłowski podkreślił, że ponad połowa budżetu Kancelarii Senatu przeznaczonego na wspieranie Polonii i Polaków za granicą jest przekazywana na zadania oświatowe. Zwrócił również uwagę, że w żadnym innym kraju nie ma tak rozwiniętej sieci polskich szkół w lokalnym systemie oświaty. Odnosząc się do raportu na zlecenie Kancelarii Senatu „Charakterystyka oświaty polskojęzycznej na terenie Republiki Litewskiej” Artur Kozłowski wyjaśnił, że powstał on w odpowiedzi na potrzebę oceny efektów dwudziestu lat współpracy oraz wsparcia finansowego Kancelarii Senatu przekazywanego Polakom na Litwie. Jak poinformował, raport - będący rezultatem badań przeprowadzony przez Studium Europy Wschodniej UW na przełomie 2009/2010 roku - jest fotografią stanu polskiej oświaty na Litwie. Należy go potraktować jako wstępny materiał do dyskusji na temat kondycji polskiego systemu oświaty na Litwie oraz do opracowania rekomendacji na temat bardziej efektywnego wykorzystania środków z budżetu państwa.

Następnie dyrektor Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego Jan Malicki omówił przebieg oraz metodologię badań oraz kontekst funkcjonowania oświaty na Litwie. Podziękował także Ambasadzie RP na Litwie oraz Stowarzyszeniu „Macierz Szkolna” za pomoc w przeprowadzeniu badań.

Badacz Studium Europy Wschodniej dr Mariusz Kowalski zaprezentował najważniejsze wyniki badań ankietowych przeprowadzonych z dyrektorami szkół polskich na Litwie. Jak poinformował, analiza wyników pozwoliła uzyskać szczegółowe dane dotyczące różnych aspektów funkcjonowania oświaty takich jak rozmieszczenie szkół na obszarze Litwy, profil szkolnictwa, infrastruktura, kadra nauczycielska, liczba uczniów, liczebność klas, dojazdy uczniów itp.

Na zakończenie koordynator merytoryczny projektu dr Jerzy Kozakiewicz podsumował i skomentował wyniki badań w kontekście zagrożeń dla oświaty polskiej na Litwie w związku z działaniami władz litewskich. Podkreślił wysoki poziom szkolnictwa polskiego na Litwie oraz jego rolę jako ośrodka życia społecznego, kulturalnego, ale również politycznego. Zwrócił uwagę, iż pełni ono również istotne znaczenie jeśli chodzi o utrzymywanie więzi z krajem oraz kształcenie elit. Dr Jerzy Kozakiewicz poinformował również, że Polacy odczekują od państwa polskiego pomocy finansowej, ale również pomocy politycznej w zakresie rozwiązywania problemów

funkcjonowania oświaty polskiej na Litwie.

W dyskusji na początku głos zabrali senatorowie: Maria Pańczyk-Pozdziej, Andrzej Person, Sławomir Sadowski. Następnie przewodniczący przekazał głos gościom.

Dyskusja dotyczyła kondycji szkolnictwa na Litwie, bieżących zagrożeń w związku z przygotowywaną przez władze litewskie nową ustawą oświatową, jak również działań podejmowanych przez Polskę w tej sprawie.

Senator Andrzej Person przypomniał, że wspieranie polskiej oświaty na Litwie jest obecnie priorytetem, jeśli chodzi o pomoc finansową ze środków Kancelarii Senatu.

Senator Sławomir Sadowski zwrócił uwagę, że polityka władz litewskich sprawia, iż coraz więcej Polaków posyła swoje dzieci do szkół litewskich.

Dyrektor Departamentu współpracy z Polonią MSZ Maciej Szymański wyraził zadowolenie z powstania raportu, dzięki któremu możemy opierać na faktach dyskusję na temat oświaty polskiej na Litwie, również z władzami Litwy. Podkreślił, że zaprezentowane wyniki badań należałoby potraktować jako pierwszy etap, ponieważ niezbędne jest również dokonanie oceny sytuacji oraz wypracowanie planu działania. Postulat opracowania strategii działania poparli inni dyskutanci.

Ad.2 Przewodniczący komisji poinformował członków komisji, że ze względu na nieobecność sprawozdawców zaplanowany tego dnia drugi punkt porządku obrad: *Uchwała komisji w sprawie realizacji postanowień traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy* zostanie rozpatrzony na kolejnym posiedzeniu komisji.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich.